

Марія РОЗПУТНЯК

Здобувачка вищої освіти ОС «Бакалавр»

спеціальності «Менеджмент»

Науковий керівник: **Кучер О.В.**,

канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування

ЗВО «ПДУ»,

м. Кам'янець-Подільський

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА РЕГІОНАЛІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Глобальна ноосфера, глобалізація розвитку, глобальна інтеграція, глобальна соціалізація розвитку та ідеї формування глобальної ноосфери розвитку – ці абсолютно нові категорії розвитку стали в центрі уваги світової наукової громадськості та міжнародних організацій, таких як ООН, ЮНЕСКО, ОБСЄ, МВФ та ін. Зазвичай чи не найскладнішим завданням є визначення генезису самої суті, характеру, можливих загроз і наслідків глобалізації, особливо глобалізації розвитку.

Глобальна економіка – це зовсім нова історична реальність, відмінна від світової економіки, у якій процеси нагромадження капіталу відбуваються в усьому світі. Глобальну економіку можна розглядати як уніфікацію й інтеграцію світової економіки, а саме глобалізацію високих технологій, виробництва, споживання, фінансування, кредитування [1].

Причини формування глобалізаційних процесів [2]:

- процес інтернаціоналізації, який приводить до поглиблення співробітництва між країнами та посилення їх взаємозалежності;
- науково-технічний прогрес: поява інформаційних технологій, які корінним чином змінюють всю систему соціально-економічних відносин, переносяться на якісно новий технічний рівень організаційно-економічні відносини, транспортні та комунікаційні зв'язки (зниження витрат на трансакції);
- загострення проблем, що є загальними для всіх людей і країн світу та є важливими з точки зору збереження та розвитку людської цивілізації.

- основні ознаки процесу глобалізації:

- взаємозалежність національних економік та їхнє взаємопроникнення, формування міжнародних виробничих комплексів поза національними кордонами;

- фінансова глобалізація – зростаюча фінансова єдність та взаємозалежність фінансово-економічних систем країн світу;

- послаблення можливостей національних держав щодо формування незалежної економічної політики;

- розширення масштабів обміну та інтенсифікація процесів руху товарів, капіталів, трудових ресурсів;

- створення інституцій міждержавного, міжнародного регулювання глобальних проблем;

- тяжіння світової економіки до єдиних стандартів, цінностей, принципів функціонування.

Надзвичайно важливою актуальною тенденцією сучасного світу є регіоналізація як процес інтегрування локальних спільнот та їхні прагнення до автаркії. Регіоналізація виявляється, передусім, у локалізмі, розширенні кордонів між різними спільнотами, збереженні культурних відмінностей, посиленні відчуття виключності, виникненні самодостатніх економічних і політичних утворень, зокрема й наддержавного характеру. Використання принципу регіоналізації допомагає створювати умови для раціонального розподілу компетенції влади й виробничих ресурсів серед різних груп населення. Тому можна стверджувати, що регіоналізація внутрішньо притаманна всім типам сучасних співтовариств незалежно від їхніх розмірів, рівня розвитку, особливостей політичних і державних структур тощо. Отже, регіоналізація має місце у внутрішньому устрої держави. Відтак, зазначені процеси відіграють роль провідної рушійної сили в процесі трансформації унітарних держав у федеративні, а в межах знов утворених федерацій у значному степені сприяють подальшій еволюції федеративних відносин. Ці процеси також стосуються такої важливої сфери зовнішньої діяльності держав,

як міжнародні зв'язки на регіональному рівні. Останнім часом зросла їхня динаміка, розширились кількісні та якісні параметри, а також географія міжнародного спілкування регіонів. Значно збільшився обсяг співробітництва, а також змінюється його зміст. Спостерігається формування налагодженої системи міжнародних зв'язків регіонів, вдосконалюється механізм співробітництва. Міжрегіональні контакти все більше стають частиною системи міжнародних відносин [3].

На законодавчому рівні сформульовані основні національні інтереси народу України. Зокрема, Конституція вимагає реалізації і повного забезпечення таких найвищих національних пріоритетів, як: - консолідація суспільства в політичну націю, побудова суверенної, незалежної, демократичної, соціальної та правової держави; - суверенітет України на всій її території, цілісності і недоторканості території; - розвиток України як унітарної держави; - права і свободи людини в Україні: життя, здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека; народ України – статус носія суверенітету і єдиного джерела влади; ефективний розвиток місцевого самоврядування; принцип верховенства права; всебічний розвиток і використання української мови як державної; послідовний розвиток і консолідація української нації, а також забезпечення національного культурного розвитку всіх корінних народів і національних меншин України; захист усіх суб'єктів права власності і господарювання; політична, економічна та ідеологічна багатоманітність і свобода політичної діяльності; екологічна безпека і рівновага, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, збереження генофонду Українського народу; захист суверенітету і територіальної цілісності України, її економічної та інформаційної безпеки; народне волевиявлення через вибори, референдуми та інші форми безпосередньої демократії; вільне волевиявлення на основі рівного і прямого виборчого права [4].

Україна має як величезні історичні шанси, так і величезні проблеми внутрішнього облаштування, внутрішньої економічної, політичної і соціальної інтеграції. Це й є довгострокова стратегія модернізації та оновлення України,

адаптована до нових цивілізаційних імперативів, до вимог глобалізації розвитку і глобальної конкурентоспроможності. Це – запорука безпеки й успіху розвитку України в XXI ст. Глобалізація політичних стратегій на базі ноосферного підходу до процесів розвитку, базована на принципах справедливості і демократії, – це й є той закон світового розвитку, який визначає шлях у майбутнє кожної суверенної нації-держави.

Список використаних джерел

1. Глобалізація сучасного світового господарства: сутність та основні ознаки процесу - [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://osvita.ua/vnz/reports/international-relations/19136/>
2. Balanovska, T., Gogulya, O., Kucher, O. The role of activation of entrepreneurship activities in the development of rural areas in Ukraine. Tourism and Regional Development. Warsaw University of Life Sciences – SGGW 2020. DOI 10.22630/TIRR.2020.14.14
3. Kucher O., Prokopchuk L. Economic aspects of biomass market development in Ukraine. E3S Web of Conferences 154, 01007 (2020). 6th International Conference – Renewable Energy Sources (ICoRES 2019) DOI <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202015401007> .
4. Misiuk M., Kucher O., Zakhodym M., Ievstafieva Y. Marketing concepts in the formation of the biomass market in Ukraine. Renewable Energy Sources: Engineering, Technology, Innovation ICORES 2018 2019 P. 209-216. eBook ISBN 978-3-030-13888-2, DOI 10.1007/978-3-030-13888-2.
5. Golebiewski, J., Kucher, O. Development of the Biofuel Market in Ukraine. Annals of the polish association of agricultural and agribusiness economists. Annals Annals PAAAE 2020 Vol. XXII No. (1) Warsaw 2020, Poland DOI: 10.5604/01.3001.0013.7813